

Dem / hekaýá

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 24 января, 2025

Dem / hekaýá DEM

– Bilyäňizmi näme?!

Yssyja mäşewäňize gidiňsen-aý, baryňam! –

– Diýdi.

Içinden...

Ýa-da içinden diýyändirin öydüp, özem duýman sypdyrdy goýberdi.

Daşyndan...

Häldeň bări biri-birine gezek bermän gohlaşyp, her haýsy öz gaýgysyny onuň depesinden eňterip, töweregine egele bolup oturanlar, oslagsyzlykdan ýaňa aňk-taňk boldular galaýdylar.

Ine, ulagyny bejertmek üçin pul sorap, beýnisi ni syhalap oturan uly ogly agzyny öweldip otyr.

Onuň gapdalynda deň-duşlarynyň oturyşyga gitmek üçin pul goşýandyklary hakda myňyldap, hiç zat dilemese-de ýüzünü diländen beter edip, ortanjysy sortdurylyp otyr.

Hepdäň dowamynda ýekeje dynç günü ine-gana ýazylyp-ýaýramaga goýman hemme meselesini hut şu güne toplap goýyan keýwanysam bar, olaň ýanynda.

Özem ertirden bări tükezzibanya tutduryp oturan, jan ýalyjak bajysynyň “gyzçyk dysyna” ýagşyja «saçak» etmelidikleri hakyndaky gepini terslin-oňlyn ýanjamasyň tapba kesäkge, dodaklaryny gülkünç müňküldedýär.

Baldyzynyň üsti bilen körpe agtyga gury süýt satyn almalydygy barada ýaşmak astyndan otagy dolduryp çawuş çakýan gelnem, onuň içinden hüňürdändirin öydüp daşyndan sypdyryp goýberen jümlesinden soň, tapbat lam-jim bolupdyr.

Jorasynyň toýuna täze köýnekli gidesi gelýändigini aýdasy gelip, hälden bări dili gijeýän aracy baldyzam, ýürejiginde besleýän arzuwynyň aýan edilmek nesibesiniň bu güne ýazylmandygyna düşünýändigi üçinmi nämemi hemmelere mese-mälim ýüzüni turşudýar.

Gapdala oklanan eltelefonam akly gözünde, ertirden bări jynlana dönüp, üzňüsiz jyrlap duranam bolsa, şu wagt-a, burny deşilen mysaly, ses-selemsiz ýatyr.

Irdenki ýaly, çagalyk dostlarynyň birem jaň etmeyär, mekdebi tamamlanlarynyň otuz ýyllygyny bellemek üçrib pul goşýandyklaryny buşlap...

Guşlukdaky ýaly, talyplyk hemdemem habarlaşmaýar, erte-birigün okuwy gutaranlarynyň çärýeklik senesini bellemek üçrib pelançadan ýygnamalydygy hakynda hoşhabary ýetirip...

Günorta naharyny ýaňybır öňüne alanda telefony jyrladan işdeşem aýlamaýar, ertir başlygyň doglan gününe sowgat almalydyklaryny ilgezik hoşmeýillilik bilen ýatladyp...

Hezillik!

Dym-dyrslyk.

Ol maşgala bolup oturylan otagyň içini gaplan ümsümlige, biygytáram bolsa özünüň günükärdigi üçin, birbada müýnürgejek boldy.

Birdenem, halys degnasyna deglen adamyň bolşy – girre gahary geldi.

Ýagyr eşege dönen özüne.

Hamana, hemmeje zat ýekeje özüne gerek ýaly, gije-gündiz diýmän, bir-ä depesi, birem dabany ýere degip, etek alty ýeň ýedi şapadaňlap ýörşüne...

Töwereginde ýasaýan adam ähliniňem islendik zat üçin öz ýakasyndan ebşitläp tutjak bolup ýatyşyna...

Dogrudanam, näme-aý?!

Galan parça kişi ak patyşaň agtygy-da, oň täk özi gyzan bazar mugtuň bări ýany bahadan satylan betnyşan gyrnakdan bolanmy?!

Ol dem salymda ganguýma gyzaran gözlerini töweregindäkilere aýlady-da, howurlı dem aldy:

– Owf!

Soňam ýene-de bolanja erkini jemläp, özüne basalyk berdimi nämemi, gözlerini ýumdy. Birsalyň uludan demini alyp, şol bolşundan üýtgemän oturdy. Soňam:

– Dem beriň, dem! – diýip, düşňüsiz hüňürdäbem, ýerinden turdy.

Dogrudanam, hatda özi üçin-de duýdansyz ýarylandan soň, näme

etmeli?

“Halys göwnümi gemirdiler” bahanasy bilen “degene gözüm menden däl” edip, çar ýanyna gazap gatyşykly poħ syçradypalar, agzyndan ot sowruplar jabjynmalymy?

Ýa-da hemişeki edişi ýaly ýene-de bir ýola özgelere däl-de özüne agram salyp, gaharyny ýuwdakga dymyp oňaýsa dogry bolarmy?

Ýeri, owalybeletde bolușlary şeýle bolsa, üstlerine partlap ýataryň ýaly, bularda nä günä bar diýsene?! Zanny-ýasawlary şu tek bolsa, olaram kimdir birine garzynman oňup bilmeseler nätsinler?! Hä?!

Äý-ý-ý...

Bolýa-da...

Diýip, ol hyýalynda elini silkdi-de, näme üçindir ala-böle aşhana ýoneldi.

Bäş-on ädim ädip bosagadan ätleýänçä-de, nijeme günler bäri garjaşyk kellesinde täsin isleg döredi.

Ol aşhana girenden soň, kelam agyz geplemän, ýahdanydyr-tekjeleri açyşdyryp, elýeterine gerek-ýarak zatlaryny üýşürmäge başlady.

Ýumurtga.

Mesge.

Kakadylan şöhlat.

Peýnir.

Pomidor.

Duz, gyzyl burç.

Buhanka çörek.

Pyçak, çemçe, ýalpak tabak, aştagta, saç.

Onuň elliři, edil, munuň ýaly işi günde-günaşa müňlerçe gezek gaýryp-goparyp ýören dek, beýnisine dahylsyz, her bir hereketini öz-özlerinden edişdirýärdiler.

Ol sajy plitanyň gözünde goýdy-da, mesgäniň kagyzyny açyp, ýarysyny içine oklady. Plitanyň düwmesini “jykgyldadyp”, gazy otlady.

Kelle boş.

Göwün asuda.

Ýürekde galagopluk ýok.

Aşhanaň işigidir-penjiresinden onuň gözüne ilmejek bolup, keýwanysydyr-çagalary ysyklaşýarlar...

Owarrama!

Onuň elliři, misli ussat aşpeziňki deýin ezberlik bilen üç sany ýumurtgany ýalpak tabaga yzly-yzyna çakýarlar.

Üstüne bir çümmük duz.

Iki çümmük gyzyl burç.

Ol demir çemčäni alýar-da, sarysyny-agyny garyp bulasdyrýar.

Soň çöregi aştagtanyň üstünde goýýar-da, ony ilkä dörtburç bölekleré bölýär. Soňra olaram üçburçja kesýär.

0ňa çenli mesge özuniň gaýym erändigini habar berip, saç içre "jyzyrdap" ugraýar.

Ol çörek böleklerini ýumurtga suwuklygyna batyrýar-da, olary saja örýär.

Soňam derrew pomidory, peýniri, şöhlady ýukajyk bölekleré bölüşdirýär.

Ýaga biſen çöregiňdir-ýumurtganyň iſdäni gyjyklaýan ysy çar ýana ýaýraýar.

Ol sajyň syrçasyny çyzmazlyk üçin ağaç kepgirçäni alýar-da, çörek bölejiklerini galdyryp görýär.

Gyzarypdyr.

Beýlesine öwürýär.

Soňam bölejikleriň üstüne ilki şöhlat, soňra pomidor, iň soňunda-da peýnir bölejigini goýýar-da, sajyň gapagyny ýapýar.

Gözlerini ýumup, içinden otuza çenli sanap durýar.

Kelle boş.

Göwün asuda.

Ýürekde galagopluk ýok...

Gözünü açýar-da, sajyň aşagyny ölçürýär. Tekjeden, gabarasy, çaklaňja mejimä ýakyn, arassaja gap çykarýar-da, çörek bölejiklerini oňa düzýär. Gaby elinde saklap, aşak oturýar. Bu öýüň endigi, bir burçda hemise demlengi termos dur. Öňüne çekýär. Oturan ýerinden gaňrylman, elini uzadyp, gapýuwaryň ýanynda müdimi desbi-dähil goýlan bulgurlaryň arasyndan sermenip, özuniňkini tapýar-da, alýar. Çaý guýunýar. Bulgurdan göterilýän çagyň göze görünmeýän bugy bilen garyşan öňündäki tagamyň ysyny iſdämenlik bilen kükregine dartýar. Agzynyň

sülekeýden dolýandygyny duýubam, elin taýýarlanan tagamyna
elini uzadýar. Birdenem...

Bir zat ýadyna düşyär.

– Geliň-haw, iýseňiz! Körpänem çagyryň! Ýogsa, daşarda çarp
urup ýörşüne, ajyan-suwsannam bilmän, surnugyp gidendir-ow,
onyňyz!-diýip, içki otaglara tarap zowladyp goýberýär...

Kelle boş.

Göwün asuda.

Ýürekde galagopluk ýok...

Hemme zat şeýle aňsat bolaýsa... Hekaýalar